

Sebepoškození a možnosti korekce vzniklých jizev

MUDr. Julie Hrušová

DermaMedEst, s. r. o., Praha

Kožní oddělení, Karlovarská krajská nemocnice, Karlovy Vary

Sebepoškození představuje komplexní problém, který může zanechat trvalé fyzické i psychické následky. Jizvy a kožní defekty vzniklé v důsledku opakovaného sebepoškození mohou být pro pacienty nejen estetickým, ale i psychickým břemenem, které ovlivňuje jejich sebevědomí a sociální fungování. Korektivní dermatologie disponuje širokým spektrem terapeutických metod, které je vhodné individuálně volit a kombinovat na základě charakteru jizev a kožní reaktivity pacienta, s cílem dosažení co nejlepších klinických výsledků a podpory psychické pohody jedince.

Klíčová slova: sebepoškození, jizvy, terapie jizev, 5-FU, kryoterapie, glukokortikoidy, polynukleotidy, laserová terapie.

Self-harm and the possibility of correcting the resulting scars

Self-harm constitutes a complex issue that may result in enduring physical and psychological consequences. Scarring and cutaneous defects caused by recurrent self-injurious behavior can represent not only an aesthetic concern but also a significant psychological burden, potentially impacting patients' self-esteem and social functioning. Corrective dermatology offers a wide range of therapeutic approaches, which should be individually tailored based on the specific characteristics of the scar and the patient's cutaneous response, with the aim of achieving optimal clinical outcomes and supporting the patient's psychological well-being.

Key words: self-harm, scars, scars treatment, 5-FU, cryotherapy, glucocorticoids, polynucleotides, laser therapy.

Sebepoškození

Sebepoškození je definováno jako úmyslné ubližování si bez suicidální motivace, avšak je jedním z rizikových faktorů ke spáchání sebevraždy. Představuje významný problém zejména mezi adolescenty a mladými dospělými, je odhadováno, že až 17 % dospívajících se alespoň jedenkrát uchýlilo k sebepoškození (1). V dermatologii je péče o jizvy po sebepoškození důležitá nejen z hlediska fyzického vzhledu, ale i kvůli psychickému dopadu, který může mít zásadní vliv na kvalitu života pacientů.

Kožní léze vzniklé v důsledku sebepoškození jsou často spojeny s duševními poruchami či patologickým chováním, a proto je

pro dermatology důležité se důkladně seznámit s psychiatrickými a psychologickými aspekty, které jsou základem těchto lézí (1).

Patofyziologie vzniku jizev

Jizvy vznikající v důsledku sebepoškození jsou výsledkem přirozeného procesu hojení ran, který zahrnuje fáze zánětu, proliferace a remodelace. Tyto jizvy mohou být hypertrofické, atrofické nebo keloidní, v závislosti na hloubce a charakteru poranění (2). Z psychologického hlediska mohou jizvy sloužit jako neustálé připomínky traumatu, a tím přispívat k přetrvávajícím psychickým obtížím, jako je deprese či úzkost (1).

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Dermatol. praxi.* 2025;19(3):102-106

<https://doi.org/10.36290/der.2025.019>

Článek přijat redakcí: 16. 6. 2025

Článek přijat k tisku: 15. 8. 2025

MUDr. Julie Hrušová

julie.hrusova@gmail.com